

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ 13 ฉบับที่ 26 วันที่ 1 กรกฎาคม 2569

โรคยอดเน่าในสับปะรด

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทุกระยะการเจริญเติบโต เผ่าระวังการระบาดของโรคยอดเน่า เนื่องจากในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ทำให้ความชื้นสูงมาก เชื้อสาเหตุของโรคสามารถสร้างสปอร์ลอยไปตามน้ำและเข้าทำลายสับปะรด ส่งผลให้สับปะรดแสดงอาการใบยอดซีด ยอดพับหักล้ม ผลเน่าฉ่ำน้ำสีน้ำตาลแดง หรือมีเส้นใยสีขาว ส่งกลิ่นเหม็นรุนแรง และเนื้อเยื่อส่วนยอดดึงหลุดออกได้ง่าย โรคดังกล่าวส่งผลให้ต้นสับปะรดเจริญเติบโตช้า ผลผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตต่ำลง และในกรณีที่มีการระบาดรุนแรงอาจทำให้ต้นตาย ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรอย่างมาก ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

เชื้อสาเหตุ เชื้อรา *Phytophthora spp.*

ลักษณะการทำลาย

อาการที่ต้น ใบยอดมีสีซีด ที่โคนใบหรือฐานใบจะเน่าช้ำมีสีขาวอมเหลืองขอบแผลสีน้ำตาล ส่งกลิ่นเหม็นเฉพาะตัว เมื่อดึงส่วนยอดจะหลุดโดยง่าย หากอาการรุนแรงกลุ่มใบตรงกลางต้นจะหักล้มพับลงมา

อาการที่ราก อาการเริ่มแรกจะเห็นใบมีสีซีดคล้ายอาการที่ต้น ใบด้านล่างนิ่มกว่าปกติและแห้งตายเข้ามาจากปลายใบ ต้นชะงักการเจริญเติบโต รากมีแผลสีน้ำตาล เปื่อยและเน่าดึงหลุดออกมาจากดินโดยง่าย

อาการที่ผล ผลมีขนาดเล็ก ผลเน่าเป็นจุดสีเขียวย้ำเข้ม ผ่าดูภายในเนื้อเยื่อจะเน่าเป็นสีน้ำตาล

การแพร่ระบาดของเชื้อ

- น้ำไหลและน้ำฝน
- ดินที่ติดมากับเครื่องมือ รองเท้า และยานพาหนะ
- วัสดุปลูกที่ปนเปื้อนเชื้อ

เมื่อมีความชื้นสูงเชื้อจะสร้างสปอร์ที่สามารถเคลื่อนที่ในน้ำเข้าทำลายรากและส่วนยอดของสับปะรดได้อย่างรวดเร็ว

อาการที่ต้น

อาการที่ราก

อาการที่หัว

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. เลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้อีก่อน
2. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขังและเมื่อมีน้ำท่วมขังควรรีระบายออก
3. ใช้ส่วนขยายพันธุ์จากแหล่งที่ไม่พบการระบาดของโรค
4. ก่อนปลูกแช่จุก หรือ หน่อพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร แช่นาน 5 นาที และพ่นยอดทุก 1 – 2 เดือน ดังนี้
  - เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 กรัม
  - ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 50 – 60 กรัม
  - ฟอสโฟนิก แอซิด 40% SL อัตรา 50-60 มิลลิลิตร
  - โพรพาโมคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซิล 10% + 15% WP อัตรา 30-40 กรัม
  - ฟลูโอพีโคไล + ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 4.4% + 66.7% WG อัตรา 30 กรัม
5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรขุดออกนำไปทำลายนอกแปลงปลูก
6. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก
7. ไม่นำเครื่องมือที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติและควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง

ที่มาข้อมูล : กรมวิชาการเกษตร

ที่มาภาพ : <https://www.ctahr.hawaii.edu/oc/freepubs/pdf/PD-106.pdf> สืบค้น 24 มิ.ย. 2569

ที่ปรึกษา : นางสาวสุมนา ลิมาสฤษฏ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญญากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

